pky vlyY;k ;ktuk

okfYedh vkcMdj vkokl ;ktuk & • केंद्र सरकारची योजना व युवक प्रतिष्ठान ही सेवाभावी संस्था म्हणून सहभाग • दारिद्रय रेषेखालील लोकांना घर दुरूस्ती • मुलुंड, घाटकोपर, चेंबूर, मलबार हिल, विलेपार्ले • 942 नवीन घरे बांधून दिली •म्हाडाद्वारे अमंलबजावणी • नवीन योजनेस मंजुरी

?kjk?kjr 'kkpky; ;ktuk& • झोपडपट्टीतील अत्यंत उपयुक्त अशी 'संकल्पना प्रत्येक' घरात शौचालयाची व्यवस्था • आरोग्यदायी आरामाची व कमी खर्चाची • 987 शौचालय बांधणी • महानगरपलिकेचे सहकार्य • 10 विभागापर्यंत पोहचलो • महाराष्ट्रात घराघरात शौचालयाचा प्रसार • नवीन उपक्रमासाठी परवानगी

LoPN eyM vfHk;ku &• रस्ते बगिचे यांची साफ सफाई युवकांच्या सहभागाने मुलुंडच्या सौंदर्यीकरण्याच्या प्रारंभ • पुढील सार्वजनिक बाग दत्तक घेतल्या–देवी दयाल बाग, विजय नगर बाग, मुलुंड रेल्वे बाग, आजी–आजोबा बाग • सौंदर्यीकरणासाठी व व्यवस्थापनासाठी मुलुंड रेल्वे स्थानक दत्तक घेतले आणि सर्वोत्कृष्ट रेल्वे स्थानक म्हणून पुरस्कार प्राप्त • पानवाल्यांना कचरा पेटया • बायोगॅस–Vermi culture प्रकल्प कार्याधीन

[ky egksRlo& • 1997 पासून सुरूवात • मैदानी खेळांमध्ये लोकांना सहभागी करून चालना देणे • शिक्षक, खेळाडू, क्रिडा मंडळाचा सहभाग • लिम्का बुक मध्ये नोंद • प्रतिवर्षी 1100 शाळा व 1200 मंडळ सहभागी • 3 लाखांहून अधिक सहभागी

nk.kkpk;Z iqjLdkj & • 1995 पासून शिक्षणक्षेत्रामध्ये जीवन समर्पित करणाऱ्या शिक्षकांसाठी द्रोणाचार्य पुरस्काराची सुरूवात • प्रतिवर्षी 5 सप्टेंबर शिक्षकदिनी पुरस्कार सोहळयाचे आयोजन • यामुळे समाजामध्ये शिक्षकांविषयी कृतज्ञतेची भावना • 200 शाळांमधील 4000 शिक्षकांना पुरस्कार प्रदान

vkjksX;fo"k;d mide

fujkxh ckyd fujkxh eqcbZ &• 1997 पासून सुरूवात • वस्त्यांमधये मोफत आरोग्य तपासणी शिबीरे • वयोगट 3 ते 12 वर्षे • मोफत औषधे • 475 शिबीरे • 2.5 लाख मुलांची तपासणी

rck[kw fojks/kh vfHk;ku & • 2003 मध्ये प्रारंभ • तंबाखू नियंत्रण व सकारात्मक दृष्टीकोन वाढीस लावणे • पाल्याकडून पालकांकडे • विद्यार्थ्यांसाठी वर्ग उपक्रम • विद्यार्थी, शिक्षक, पालक इत्यादीसाठी उपक्रम • हृदय–शान WHO चे सहकार्य

{k;eqDr eqcbZ&• 1999 पासून सुरूवात • क्षय विरोधी प्रतिबंधात्मक लोकजागृती • मोफत औषधे व जागृती शिबीरे. • 190 डॉटस केंद्राची स्थापना • 500 हून अधिक क्षयमुक्त • मुंबई जिल्हे क्षय नियंत्रण संस्था व केंद्रीय आरोग्य खात्यांचे सहकार्य

thou v{k;&• 2001 मध्ये सुरूवात • कोकणनगर (भांडूप) कामराज नगर (घाटकोपर) मातंग ऋषी नगर (मानखुर्द) येथे आरोग्य तपासणी शिबीरे • मोफत औषधे व मोठया रूग्णालयात पाठवणी • एड्स व क्षयरोग समुपदेशन •425 शिबीरे •26905 लाभार्थी • सोमैया व लिलावती रूग्णालयाचे सहकार्य• डॉक्टर ऑन विल संकल्पना विचाराधीन

thou vk'kk & • 1998 पासून सुरूवात • गरीब रूग्णांना आर्थिक मदत • 1998 मध्ये शुभारंभ • शिबीरे महागडी औषधे व शस्त्रक्रियांसाठी आर्थिक मदत • रू.50000 पासून 2 लाखांपर्यंत मदत • विविध धर्मादाय विश्वस्त संस्थामार्फत वैदयकीय मदत • 5321 रूग्णांना मार्गदर्शन • 3863 रूग्णांना मदत

,MI eqDr eqcbZ & • 1999 पासून सुरूवात• पोलिस व संरक्षक सेवांमध्ये जागृती • महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांमध्ये जागृती • सांस्कृतिक संस्थांचे सम्मेलंन • एड्स मदत दूरध्वनी 1097

>kiMiVVh ,MI ifrca/k mide&• 2001 मध्ये सुरूवात • गुप्तरोग, एड्स चे प्रमाण कमी करणे • भांडूपमधील 4700 रहिवाशांच्या घरी प्रत्यक्ष भेटीद्वारे समुपदेशन

thou vkljk & • 2001 मध्ये सुरूवात • एच. आय. व्ही मुक्त नवी पिढी • एच. आय. व्ही बधित पालकांच्या मुलांना आधार • वैदयकीय विमा संरक्षण • सामजिक, भावनात्मक व मानसिक आधार • 140 माता मुले -220 • शैक्षणिक मदत –80 • आर्थिक मदत -127

thou vk;q & • 2006 पासून सुरूवात •50 टक्के सवलतीच्या दरात एड्सची औषधे • एच.आय.व्ही बधितांना ARTची उपलब्धतता • एच. आय. व्ही प्रसार रोखण्यासाठी जनजागृती मोहिम • आरकॉन, GFATM आणि NACO सहकार्य

Lo;lsoh lLFkkpk O;klihB &• 2006 पासून सुरूवात • एच.आय. व्ही विरोधात सेवाभावी संस्थांचे व्यासपीठ • सरकारी उपक्रमांमध्ये लोक सहभाग–सार्वजनिक–खासगी इस्पितळे, प्रयोगशाळा, औषध कंपन्या, सामजिक संस्थांचे जाळे • हया जाळयामध्ये युवक प्रतिष्ठानची मातृसंस्था (Umbrella Organization) म्हणून भूमिका • सभासदांसाठी विविध प्रशिक्षण वर्ग •संस्थाकीय अडचणींवर मात करण्यासाठी मार्गदर्शन

ikyoh idYi &• 2007 पासून सुरूवात • जीवन आसरा या प्रकल्पाच्या आधारे मुंबई जिल्हे एड्स नियंत्रण संस्थेद्वारे हया प्रकल्पाची निर्मिती•प्रतिबंधात्मक उपाय • 18 माहिन्यापर्यंत बाळाची काळजी, निगा, आधार, • गरोदर माहिलांना वैदयकीय सहकार्य व समुपदेशन • प्रसुतीपर्वू व प्रसुतीनंतर औषधोपचार मार्गदर्शन • एचआयव्ही बाधित माहिला व त्यांना जोडीदार शोधणे • माहिलांना व्यवसाय मार्गदर्शन व नोकरी • मुंबईतील तीन विभागात काम चालू

Mk- e/kk lkse;k] महासचिव, युवक प्रतिष्ठान
जे.एस.डोसा मार्ग, मुलुंड (प), मुंबई 400081
दूरध्वनी : 25644022 / 44 फॅक्स : 25647496
ईमेलः yuvak@vsnl.in वेबसाईटः www.yuvakp.org

समाजसेवेचे एक तप
युवक प्रतिष्ठान

ISO 9001 : 2000 Certified

मुंबई की सेवा में २५ वर्ष
25
Silver Jubilee Year
YUVAK PRATISHTHAN

▸ काविळ मुक्त मुंबई ◂
▸ एड्स मुक्त मुंबई ◂
▸ क्षय मुक्त मुंबई ◂
▸ मोतीबिंदू मुक्त मुंबई ◂
▸ निरोगी बालक निरोगी मुंबई ◂

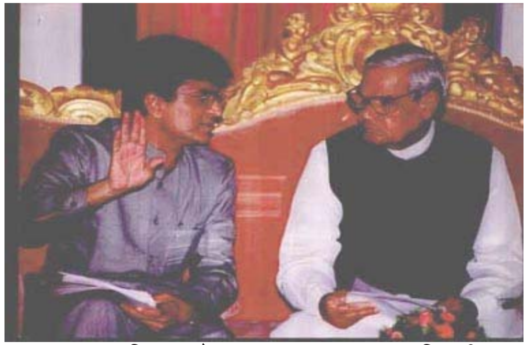

युवक प्रतिष्ठानचे उद्घाटक मा. अटलबिहारी वाजपेयी. सोबत किरीट सोमैया

मोतीबिंदु मुक्त मुंबई–100वा कॅम्प
मुख्य अतिथी : मा. लालकृष्ण आडवाणी

ik'oHkweh vkf.k okVpky

‘संघटन, संघर्ष, संरचना’ या अटलजींनी समतानगरात दिलेल्या मंत्राचा घोष भाजपाच्या किरीट सोमैया, रमेश मेढेकर, दीनानाथ तिवारी, दिलीप हजारे, वैजू कुलकर्णी यासारख्या तरूण व चळवळया मंडळींच्या कानात घुमत होता. राजकारण कशासाठी हया पायाभूत प्रश्नाचे उत्तर अगदी अचानकपणे समोर आले. ‘राजकारण हे एक सामजिक परिवर्तनचे साधन’ हया सुत्राचे अवलंब करून हया मंडळीनी ‘युवक प्रतिष्ठान’ हया सामजिक स्वयंसेवी संस्थेची 1980 साली स्थापना केली. श्री. वेदप्रकाश गोयल, श्री. झमटलाल वाधवानी अशा दिगज मंडळीचे मार्गदर्शन लाभले. अटलजीच्या हस्ते मुंबईच्या राजकीय व सामजिक जीवनात एक दीपस्तंभाची मुहूतमेढ आपण रोवत आहोत हयाची कल्पनाही नव्हती. युवक प्रतिष्ठान सामजिक बांधिलकी मानणाऱ्यांची मंदियाळी ठरली आहे. कार्यकर्त्यासाठी एक दिशादर्शक संस्था ठरली.

समाजकारण अणि राजकारण हातात हात घालून चालतं ही भारतीय पंरपरा आहे. ‘कल्याणकारी राजा’ ही संकल्पना नवी नाही. महात्मा गांधीजीपासून ते घटनाकार आंबेडकरांपर्यंत आणि श्री. यशंवतराव चव्हाणापासून ते श्री. बाळासाहेब ठाकरेपर्यंत सर्वांनीच याचे धडे गिरविले. मात्र हे वाटतं तितकं सोपं नाही. ‘सर्वसमावेशकत्व व पारदर्शकता राजकीय समाजसेवी संस्थाचा पायाभूत आधार आहे. 1980 साली कामाला सुरूवात केल्या पासून युवक प्रतिष्ठानने हे व्रत कसोशीने पाळले आहे.

‘रूग्णवाहिका सेवा’ या उपक्रमाने युवक प्रतिष्ठानच्या सेवा कार्याचा प्रारंभ झाला. मोफत वहयावाटप, पुस्तक पेढी, रक्तगट दिनदर्शिका अशा उपक्रमाद्वारे समाजापर्यंत जाण्याचा प्रयत्न केला. माफक प्रतिसाद आणि अनुभवांची शिदोरी जमा झाली.

;qod ifr"Bku % xsys 10o"kZ

1995 rs 2000% foLrkjkpk ik;k

मॅरेथॉन : मुलुंड मॅरेथान ही धावण्याची स्पर्धा युवक प्रतिष्ठानसाठी एक सुखद अनुभव ठरला. 15 हजाराहून जास्त आबाळवृधांचा प्रतिसाद मिळाला अनेक समविचारी कार्यकर्ते जमा झाले. आणि त्यानंतर कार्यक्रमाची शृंखला तयार झाली.

इंद्रधनू, वृक्षारोपण, सांस्कृतिक महोत्सव, त्यामध्ये उत्तुंग मापदंड ठरला तो खेल महोत्सव. 1996 सालच्या खेलमहोत्सवाइतकी उंची पुन्हा गाठणे दुर्लभ वाटते. अशा अनेक कार्यक्रमातून तळमळीने काम करणाऱ्या समाजसेवी व्यक्तींची सुदृढ फळी उभारली गेली. ते सर्वच काही एक पक्षाचे, एका विचारधारेचे अथवा एक नेतृत्वाचे शिलेदार नव्हते. मात्र सर्वामध्ये एक समान धागा होता. समाजकार्याची तळमळ! युवक प्रतिष्ठान ही केवळ संस्था न रहाता आता एक माध्यम बनली. सर्वसामान्यांमधील कुणीही कार्यक्रम सुचवावा आणि सर्वांनी मिळून अंमलात आणावा घडत गेले संस्थेचा पाया विस्तारला काहीमध्ये भरभरून यश मिळाले तर काही मध्ये न विसरता येण्याजोगे धडे

egkekXkZ gfjrekXkZ % • सायन ते मुलुंड 19.98 कि. मी पूर्व द्रुतगती राष्ट्रीय महामार्गाचे सौदंर्यीकरण • 42 प्रकाराची 45000 झाडे लावली

vkij.'ku ifjtkr % • मध्य रेल्वेच्या लगतच्या जमिनीचे संवर्धन व सौदंर्यीकरण • 19.98 कि.मी कुर्ला ते मुलुंडमधील दलदलींचे बागांमध्ये रूपातंर

efgyk vkjksX; rikl.kh f'kchj % • 2000 ते 2004 • झोपडपट्टी वस्त्यांमधील माहिलांसाठी आरोग्य जागृती व तपासणी शिबीरे • मोफत औषधे कुटुंब नियोजन समुपदेशन • 93 शिबीरे. व 4731 माहिला रूग्ण

dkfoG eDr ecbZ % • 2000 ते 2005 • लोकजागृती व वैदयकीय मदतीमार्फत कार्यक्रम रूपये 25 ऐवजी 18 प्रति लस उपलब्ध मात्रा • 1000 सामजिक मंडळाच्या सहभागातून मुंबईभर 6271 शिबीरे, 25 लाखांहून जास्त लसीकरण • लिम्का बुक ऑफ वर्ल्ड रेकार्ड ने नोंद घेतली • टाटा सामजिक विज्ञान संस्था द्वारा मुल्यमापन • राष्ट्रीय लसीकरण मोहिमेमध्ये सम्मिलित

thou veR;l • 2002 ते 2007 • तरूण मृत्युचा अभ्यास मुंबइ पूर्व उपनगर्रातील 5000 युवा मृत्यूची छानती • एड्स व क्षयरोग यामुळे झालेल्या 1050 मृत्यूचा अहवाल. • वयोगट 15ते44 = 272, 45ते 54 = 134, • प्रमुख कारण दारूचे व्यसन

ekrhfcnq eDr ecbZ • 2004 मध्ये सुरूवात
• 207 शिबीरे , 97,360 रूग्ण तपासणी • 34,007 लाभार्थी व 3,391 मोतीबिंदू रूग्ण • 1700 हूनही आधिक शस्त्रक्रिया • 350 डॉक्टर आणि 220 नेत्ररोगतज्ञ • मुंबई शहर नेत्र संस्था व संशोधन केंद्राचे सहकार्य

dP< Hkdai& • 26 जाने.01 भूकंपातील बाधिकांना जिवनावश्यक वस्तुंचा पुरवठा •2 महिन्याकरीता रूग्णवाहिका पाठवण्यात आली •भूकंपग्रस्तांना मुंबईत आणून त्यांना ऑषधोपचारास मदत केली •भूकंपग्रस्तांच्या पुनर्वसनासाठी प्रयत्न केले.

iqj ifjfLFkrh & • 26 जुलैतील पुरबाधितांकरीता 100 वैद्यकिय शिबिरांचे आयोजन • शालेय विद्यार्थ्याना वहयांचे वाटप • अन्नधान्य वाटप • मानसिक आधार

अध्यक्ष : Mk- fdjhV lkses;k

उपाध्यक्ष : Jh- vkuan iMhr उपाध्यक्ष : Jh- Qrgvyh iVsy

महासचिव: Mk- e/kq lkses;k कोषाध्याक्ष: Jh- uj'sk pnkjk.kk

विश्वस्त : श्री. राजु रत्नपारखी – कार्यालय व्यवस्थापन
विश्वस्त : श्री. निरव रवेशिया – बालिका पालक योजना
विश्वस्त : श्री. दिलीप दोमडिया – पर्यावरण विकास
विश्वस्त : श्री. संदीप शहा – कार्यालय व्यवस्थापन
सभासद : श्री. विनायक कामत – सल्लागार
सभासद : श्री. दिलीप हजारे – सल्लागार
सभासद : श्री. नितीन मणियार – आरोग्य विषयक उपक्रम
सभासद : श्री. जय ठार – प्रसिद्धी व छपाई
सभासद : श्री. विद्या वेंगुर्लेकर – सल्लागार

lyXu lLFkk%

- tu f'k{k.k lLFkk jk;xM
  अलिबाग –402 201
- lVj Qkj Lye LVMht]
  रामनारायण रूईया महाविदयालय
  माटुंगा मुंबई –400019
- Hkkjrh; rRoKku fo'oLr eMG
  अ) मुलुंड (पूर्व), मुंबई –400081